

CƯỜI NGỰA XEM HOA

THỦ ĐÔ HOA THỊNH ĐÓN

(Washington DC)

Du ký của NGUYỄN GIỤ HÙNG

Hoa anh đào ở Washington DC

Chúng tôi vừa thực hiện chuyến đi thăm một vài trong số những tiểu bang dọc theo bờ biển vùng Đông Bắc Hoa Kỳ. Trong chuyến đi này, chúng tôi có dịp ghé thăm Thủ đô Hoa Thịnh Đốn, và nhân đây xin được chia sẻ cùng các bạn những hiểu biết và cảm nhận về thành phố này, nơi chúng tôi đã có dịp “*cưỡi ngựa xem hoa*” qua đó. Nhớ nhớ quên quên ắt không thể tránh được từ người viết ở cái tuổi gần kề “*bát thập cô lai hi*”, cái tuổi “*chớm già*” và không còn trẻ nữa.

(Từ đây tôi xin dùng tên Washington thay vì Hoa Thịnh Đốn trong bài viết)

Thành phố Washington là Thủ đô của Hiệp Chúng Quốc Hoa Kỳ (The United States), mang tên vị Tổng Thống đầu tiên, với dân số trên một triệu người, đã hấp dẫn lôi cuốn sự chú ý và thích thú của hàng triệu du khách tới thăm nơi đây mỗi năm.

Ngoài cái thơ mộng của một thành phố soi bóng bên dòng sông Potomac với những rặng cây hoa anh đào nở rộ rực rỡ vào mùa xuân, đặc biệt trong những ngày “Hội hoa anh đào” nổi tiếng chẳng thua kém gì bên Nhật Bản, Washington còn là thành phố có nhiều cây xanh nhất thế giới, đứng hàng thứ hai là Paris.

Khó mà tưởng tượng nổi, chỉ cách đây khoảng hơn 200 năm, nơi này còn là những vùng đất trống trọt, chỉ có vài toà nhà thuộc chính quyền biểu hiện uy quyền cho Thủ đô của một quốc gia non trẻ.

Thủ đô Washington hiện nay có một số công trình kiến trúc có tính cách lịch sử và biểu tượng phải kể đến *Capitol Building* (tòa nhà Quốc hội) nơi đó Luống viện họp, *White House* (Nhà Trắng) nơi làm việc cũng là nơi ở của những vị Tổng thống khi còn đương nhiệm, *Washington Monument*, *Lincoln Memorial*, *Jefferson Memorial* và những đài kỷ niệm chiến tranh ở Việt Nam, Triều Tiên... Và bên cạnh đó là những công sự chính quyền như *State Department Building* (Bộ Ngoại giao), *Treasury Building* (Ngân khố)... *Arlington National Cemetery* (Nghĩa trang Quốc gia) nơi chôn cất khoảng 60.000 người gồm những người Hoa Kỳ nổi danh và có công trạng đặc biệt với đất nước, *Mount Vernon* nhà ở của George Washington khi ông còn sống.

Nhìn chung, Thủ đô Washington là một trong số những thủ đô đẹp nhất thế giới, xứng đáng là thủ đô của một đại cường quốc giàu mạnh. Ngoài cái văn minh, tráng lệ, nhiều kiến trúc đẹp, Washington còn là thành phố có *nhiều bảo tàng viện* phô diễn những nét độc đáo về khoa học kỹ thuật, văn hóa, nghệ thuật của xứ sở này và thế giới.

Vài nét lịch sử. (1)

Trước khi đi thăm thú Thủ đô Washington, chúng ta nên tìm hiểu một chút ít về *lịch sử hình thành và những biến cố lịch sử* xảy ra cho thành phố này trong *khoảng thời gian đầu lập quốc*.

Vào năm 1789, khi George Washington trở thành Tổng Thống đầu tiên của Hiệp Chúng Quốc Hoa Kỳ, đất nước chưa có một thủ đô nhất định. Trong suốt thời kỳ Chiến tranh Giải phóng (Revolutionary War) đã từng có 7 thành phố được sử dụng như Thủ đô tạm thời. Thêm vào đó, các đại biểu Quốc hội không thể thống nhất được với nhau về địa điểm của một Thủ đô vĩnh viễn. Người thì chọn miền Nam, người thì chọn miền Bắc, mỗi người đều hy vọng Thủ đô sẽ nằm trong tiểu bang của mình. Cuối cùng mọi người đồng ý rằng Thủ đô phải được xây dựng trên một vùng đất tự trị không thuộc vào bất cứ tiểu bang nào.

Địa điểm cuối cùng được mọi người chọn lựa nằm bên bờ sông Potomac thơ mộng. Vùng đất Thủ đô tương lai lúc đó thuộc về Tiểu bang Maryland, nhưng tiểu bang này đồng ý nhượng lại cho chính quyền Trung ương. *Vùng đất* này được đặt tên là *District of Columbia* (DC) để vinh danh Christopher Columbus người đầu

tiên tìm ra châu Mỹ và Thủ đô tương lai được mang tên là *Washington* cũng để vinh danh Tổng thống đầu tiên George Washington của nước Hiệp Chúng Quốc Hoa Kỳ.

Phần lớn những Thủ đô trên thế giới đều được chọn lựa từ những thành phố đã có sẵn, nhưng trường hợp của Thủ đô Washington thì khác hẳn, nó được dự trù xây dựng lên từ đầu. Công việc xây dựng Thủ đô được bắt đầu tiến hành vào năm 1791. Tới năm 1800, Quốc hội chiếm *điện Capitol* làm nơi hội họp, và cũng cùng thời gian đó, *President Palace* (tức White House - Nhà Trắng) đã trở thành nơi làm việc và là nơi cư trú của những vị Tổng thống đương nhiệm trong tương lai.

Capitol Hill (Quốc hội)

White House

Người đưa ra những kế hoạch và dự án xây dựng Thủ đô Washington là Đại tá *Pierre Charles l'Enfant*, một kiến trúc sư gốc Pháp. Đại tá l'Enfant có một cuộc đời khá lý thú nhưng buồn thảm vào những năm cuối cùng của cuộc đời ông. Ông ta đến Hoa Kỳ vào năm 1775. Tương tự như hầu hết những người di dân đến từ Pháp trong thời gian ấy đều gia nhập quân đội trong cuộc Chiến tranh Giải phóng, trong đó có ông. Ông đã từng trải qua một mùa đông kinh hoàng trong hàng ngũ quân đội của Washington tại phòng tuyến *Valley Forge* thuộc tiểu bang Pennsylvania. Sau đó ông được chuyển về mặt trận miền Nam (South), ở đây ông từng tham dự vài trận đánh lớn, và vào năm 1781, ông bị quân Anh bắt làm tù binh.

Trong suốt thời gian chiến tranh, l'Enfant đã tạo được sự chú ý của tướng Washington và những nhân vật trong chính quyền hồi đó về những đề án kiến trúc khác nhau của ông. L'Enfant là một kiến trúc sư tài ba, con của một vị kiến trúc sư nổi tiếng thời bấy giờ của nước Pháp. Vào năm 1791 l'Enfant được cử làm *Kiến trúc sư trưởng* trong công việc xây dựng Thủ đô Washington. Ban đầu, ông nghiên cứu một đề án dựa theo kiểu kiến trúc của thành phố bên Âu Châu tương tự như Versailles ở Pháp. Theo đề án này thì thời gian xây dựng quá lâu và quá tốn kém. L'Enfant lại là người quá cứng rắn và bảo thủ, ông tranh cãi với tất cả mọi người trong chính quyền kể cả những người bạn cũng như những người từng mến mộ và ủng hộ ông như Washington. Ông ta đã chi tiêu quá nhiều tiền trong việc xây dựng

Thủ đô đến nỗi chính quyền Trung ương không thể cung ứng nổi với sự đòi hỏi của ông và hơn nữa ông kiên quyết từ chối mọi sự sửa đổi hay cắt bớt bất cứ điều gì trong đề án ấy. Cuối cùng Quốc hội đành phải cách chức ông. Trước khi rời khỏi nhiệm sở, ông đã đem theo tất cả các hồ sơ lẫn đề án ông đã vẽ. Những người kế nhiệm ông đã phải vất vả cùng nhau cố gắng nhớ lại những gì họ có thể nhớ được để tiếp tục công việc.

Kế tiếp câu chuyện đó là một cuộc chiến đấu lâu dài và bền bỉ của l'Enfant về việc đòi chính quyền truy trả số tiền công cho ông. Cho tới lúc rời nhiệm sở, ông chưa nhận được một đồng thù lao nào. Sau mười hay mười lăm năm đi lại toà án tại Washington, ông được Quốc hội và chính phủ đề nghị trả ông 2.500\$ US Dollar, sau đó tăng lên 3.000\$. Số tiền này ông cho là quá nhỏ so với số tiền ông đòi hỏi là 95.000\$. Với đòi hỏi đó, kết quả là ông không nhận được đồng nào cho tới ngày ông chết trong nghèo đói.

Vào năm 1909, Quốc hội Hoa Kỳ vinh danh ông bằng cách di chuyển chiếc mộ vô danh của ông ở Maryland về chôn cất ở Nghĩa trang Quốc Gia Arlington với mộ bia đề tên ông với chức vụ là Kiến trúc sư tạo dựng nên Thủ đô Washington này. Không có tượng đài để kỷ niệm dành riêng cho ông, nhưng đích thực, kiến trúc của cả Thủ đô Washington xinh đẹp ngày nay chính là tượng đài của ông vậy.

Thủ đô Washigton ngày nay là một thành phố tân kỳ, đẹp đẽ và đầy quyền lực đứng vào bậc nhất thế giới. Cái đẹp của Thủ đô Washington là hình ảnh những con đường dài và rộng rãi tỏa ra, phát xuất chạy từ Toà nhà Quốc hội Capitol. Nhiều công trường, công viên đã từng nằm trong đề án ban đầu của l'Enfant.

Thời gian 50 năm đầu tiên, người ta vẫn còn đánh giá Thủ đô Washington như là một thành phố xấu xí và bẩn thỉu.

Vào năm 1814, Thủ đô Washington đã phải chịu đựng một biến cố thảm khốc nhất trong lịch sử của thành phố này. Nó bị chiếm đóng bởi lực lượng quân thù và bị tàn phá đến gần như toàn bộ. Thủ đô Washington bị đốt cháy trong thời kỳ chiến tranh, cuộc chiến xảy ra giữa Hoa Kỳ và người Anh. Theo sử liệu thì đây là một cuộc chiến không cần thiết mà nguyên nhân của nó cũng không rõ ràng, ngay cả những người thời bấy giờ cũng nhận định như thế. Vào năm 1812, những

dân biểu trẻ tuổi hiếu chiến trong Quốc hội Hoa Kỳ chủ trương tiến đánh Florida và Canada của người Anh vì muốn lợi dụng cơ hội nước Anh đang bị bận rộn trong cuộc chiến tranh giữa nước Anh và nước Pháp thời Napoleon.

Vào thời điểm đó, quân đội Hoa Kỳ chưa được huấn luyện để trở thành đội quân tinh nhuệ, chỉ là một đội quân ô hợp chưa sẵn sàng cho chiến tranh.

Tháng 8 năm 1814, quân đội Anh ra tay trước, với lực lượng 4.000 người đổ bộ lên Chesapeake Bay đặt dưới quyền điều binh của Đô đốc *Sir George Cockburn*. Đội quân này di chuyển một cách chậm chạp tiến về hướng Thủ đô Washington. Tất cả mọi người trong Thủ đô rất sợ hãi. Những người ở các tiểu bang lân cận được động viên, đa số là người trẻ không có kinh nghiệm chiến trường. Ngay cả những nhân viên hành chính trong chính quyền cũng được vũ trang để chống trả quân thù. Tất cả lực lượng phòng thủ Thủ đô được tập trung ở *Blacdenburg*, một thành phố nhỏ cách Washington vài dặm (miles).

Cuộc chiến đấu không xảy ra vì khi vừa trông thấy những binh lính tinh nhuệ của người Anh thì đoàn quân phòng thủ của Hoa kỳ đã bỏ chạy tán loạn. Người Anh tiến vào thành phố Washington không gặp một sự chống cự nào. Sir Cockburn và quân lính của ông tiến vào mục tiêu đầu tiên, đó là Capitol Building. Cockburn ngồi vào ghế của Chủ tịch Hạ viện Hoa kỳ và tuyên bố cho binh lính dưới quyền có quyền phá huỷ tất cả những gì họ muốn. Ngay lập tức họ đốt Capital Building, lúc đó vào khoảng 6 giờ chiều. Sau đó những người lính Anh di chuyển trên đại lộ Pennsylvania, họ đốt cháy và tiêu huỷ tất cả những gì trên đường họ đi qua. Vào 9 giờ tối hôm đó, họ tới President Palace, nơi cư ngụ của *Tổng thống Madison* và người vợ xinh đẹp *Dolly*. Cả hai ông bà và đoàn tùy tùng đã rời khỏi trước đó vài giờ. Bà Dolly Madison đã đem đi được vàng bạc và bức tranh quý giá vẽ chân dung cụ Tổng thống George Washington. Lính Anh sau khi ăn uống say sưa tại đây, họ nổi lửa đốt cháy căn nhà này.

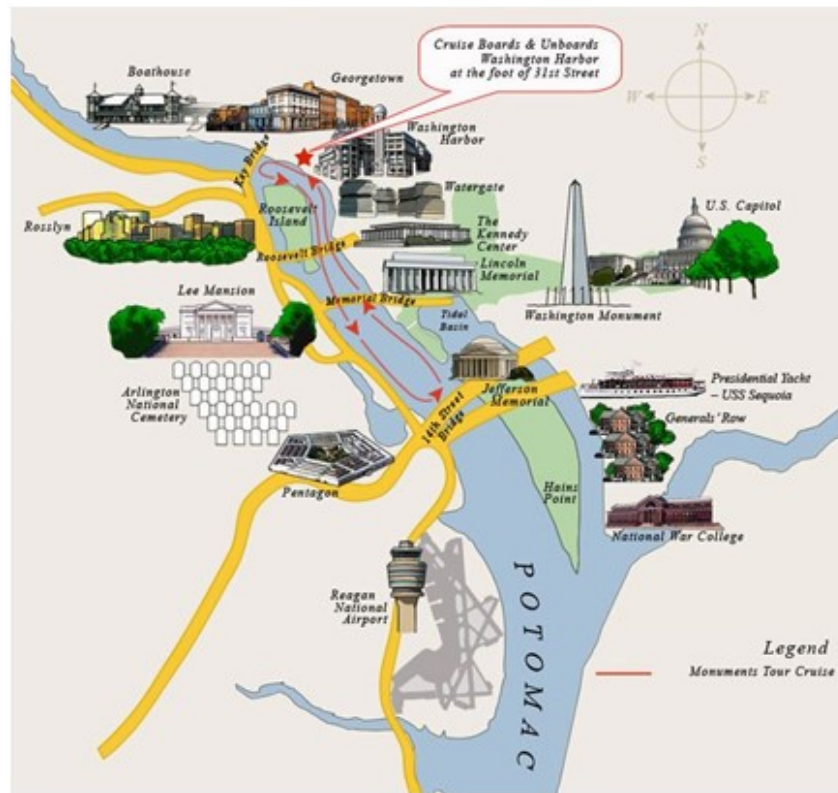
Thật may mắn thay, một cơn mưa lớn đã trút nước xuống từ suốt đêm hôm đó cho tới sáng ngày hôm sau nên đã dập tắt được những ngọn lửa còn cháy dở dang rải rác khắp Thủ đô. Căn nhà White House đã được cứu thoát một phần và không bị thiêu rụi đến tận nền móng. Những phần còn lại của căn nhà trở nên đen xì vì lửa, khói. Khi căn nhà được tu sửa lại, người ta phải dùng sơn trắng để sơn phủ lên những chỗ bị ám khói đen. Vì vậy, President Palace được gọi nôm na là *White House* (Nhà Trắng). Và cái tên White House được dùng phổ thông trong đại chúng cho tới ngày nay.

Thưởng ngoạn Thủ đô Washington.

Trục đường thẳng từ Capitol Hill (xa xa)
tới Lincoln Memorial (gần), sát
bờ sông Potomac

Để mở đầu, tôi xin nói về một *quần thể kiến trúc* nổi tiếng ở trung tâm Thủ đô đã thu hút du khách nhiều nhất.

Bản đồ sơ lược khu di tích

Quần thể kiến trúc khu thứ nhất. Nếu ta hướng thẳng từ tiền đình của Capitol Hill (Tòa nhà Quốc hội) nhìn ra bờ sông Potomac, ta sẽ thấy một số công trình kiến trúc được xây dựng *thẳng hàng* theo hướng đó. Đầu tiên là toà nhà *Capitol Hill*, kế đến là một khu đất rộng mang tên *National Mall*, dọc theo hai bên khu đất này là những *Bảo tàng viện* và những nhà trưng bày nghệ thuật rất lớn. Chạy dọc kế tiếp

khu đất này là *Washington Monument*, một tượng đài hình tháp cao vút mà ta thường gọi là tháp “bút chì”. Kế sau đó là hồ *Reflecting Pool* rất rộng hình chữ nhật chạy dài thẳng tắp từ quảng trường *Washington Monument* tới gần *Lincoln Memorial*.

- Bên phía tay phải của hồ là *Vietnam Veterans Memorial*, đó là bức tường bằng đá hoa cương (marble) màu đen ghi tên những chiến binh Hoa Kỳ tử trận trong chiến tranh Việt Nam, và cạnh đó, một khu đất nhỏ dành cho *The Memorial To Honor Woman Who Served In Vietnam* để tưởng niệm những nữ quân nhân hay nữ dân chính chết vì phục vụ tại Việt Nam.

- Bên phía tay trái của hồ là *Korean War Veterans Memorial* đối diện với *Vietnam Veterans Memorial* được dựng lên để tưởng niệm những chiến binh Hoa Kỳ tử trận tại cuộc chiến tranh Triều Tiên. Tại đây người ta dựng nên một cảnh di chuyển theo đội hình hành quân của một nhóm binh sĩ Hoa Kỳ dưới mưa.

Và cuối cùng, tiếp theo hồ *Reflecting Pool* là kiến trúc *Lincoln Memorial* gần sát ngay bờ sông *Potomac* thơ mộng.

Reflecting Pool

Vietnam War Memorial

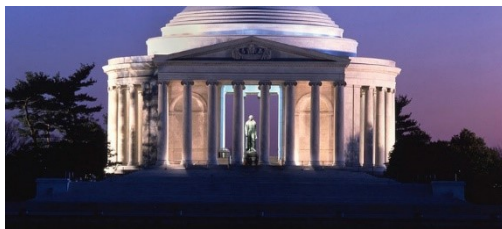

Korean War Memorial

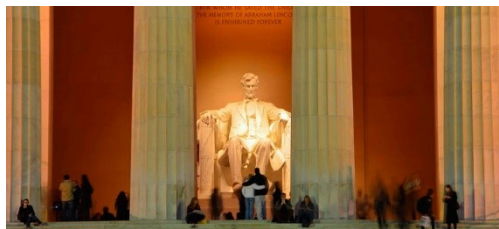
Từ quần thể kiến trúc này, nếu ta băng qua cầu *Arlington Memorial Bridge*, ngay tượng đài *Lincoln Memorial*, ta sẽ tới *Arlington National Cemetery* (Nghĩa trang Quốc gia).

Và cũng từ tượng đài *Lincoln Memorial*, thay vì băng qua cầu để sang nghĩa trang *Arlington*, ta quẹo trái dọc theo bờ sông *Potomac* thì sẽ tới hồ *Tidal* ngay bên bờ sông *Potomac* và hồ được ăn thông với sông này.

Quanh bờ hồ *Tidal* là một **quần thể kiến trúc thứ hai** được xây dựng như *Franklin Delano Roosevelt Memorial*, *George Mason National Memorial* và tượng đài *Thomas Jefferson Memorial* rất đẹp, tráng lệ không thua gì tượng đài *Lincoln*.

Thomas Jefferson Memorial

Lincoln Memorial

Trong khi đi thăm *Roosevelt Memorial* tôi không thể quên được những câu tuyên bố của ông được ghi trên vách tường như:

- The structure of world peace can not be the work of one man, or one party or one nation... It must be a peace which rests on the cooperative effort of the whole world.

- I have seen war on land and sea. I have seen blood running from the wounded. I have seen the dead in the mud. I have seen cities destroyed. I have seen children starving. I have seen the agony of mothers and wives. I hate war.

Trở lại khu trung tâm Thủ đô, chúng tôi tiếp tục được đi xem hầu hết những “*bảo tàng viện*” gồm nhiều loại khác nhau. Nào bảo tàng viện dành cho văn minh tiền sử có, văn minh hiện đại có, kể cả khoa học không gian. Nào bảo tàng viện về văn hóa của nhiều sắc tộc khác nhau trên thế giới. Nào bảo tàng nghệ thuật trưng bày nhiều tác phẩm nổi danh trên thế giới và cũng không thiếu những tác phẩm điêu khắc cổ điển hay hiện đại được trưng bày trong những “*vườn nghệ thuật*” rải rác đó đây trong cùng khu vực.

Quả thật Thủ đô Washington là nơi “*cái gì cũng có*” đáp ứng cho những ai muốn đến đây tìm hiểu về một phần lớn lịch sử Hoa Kỳ và nền văn minh thế giới.

* * *

Mount Vermon

Nhà ở của Washington trên đỉnh đồi

Mộ cũ và mới của Washington

Sau khi thăm thú và chiêm ngưỡng những *tượng đài kỷ niệm* trong quần thể kiến trúc lịch sử, những *bảo tàng viện*, những *vườn ươm cây* và *chim muông* ở

trung tâm Thủ đô, chúng tôi lên xe để tiến thẳng về *Mount Vernon*, trang trại của Tổng thống George Washington đã sống ở đó trong lúc còn sinh tiền. Trang trại được toạ lạc trên một ngọn đồi thơ mộng bên dòng sông Potomac.

Căn nhà chính được xây gần ngay như trên đỉnh đồi, khá khang trang và rộng lớn. Nhà có kiến trúc cổ, hai tầng, có nhiều phòng ngủ cho gia chủ và phòng ngủ dành cho khách, rồi nào phòng tiếp khách, phòng đọc sách, bếp, phòng tắm... Mọi phòng đều được tân trang đẹp đẽ, tuy nhiên chúng vẫn giữ được những nét cổ kính nguyên thủy lúc ban đầu. Hàng hiên phía sau nhà nhìn xuống dòng sông Potomac. Từ hàng hiên này, ta có thể nhận ra, hẳn là cảnh trí phải đẹp lắm vào những buổi chiều tà khi ngồi nhìn mặt trời lặn, hay những đêm trăng sáng.

Phía sân sau là một dãy nhà bên hông, gồm những nhà dành cho gia nhân, nhà chứa cỗ xe ngựa kéo mà Washington thường dùng khi đi xa, rồi nhà ướp thịt cho mùa đông...

Nếu ta lần theo con đường nhỏ ở phía sau nhà một quãng không xa, ta sẽ gặp *ngôi mộ cũ của Washington*, ngôi mộ thật đơn giản, nếu không nói thì không ai biết đó đã từng là ngôi mộ của vị tổng thống đầu tiên của Hoa Kỳ. Tiếp tục theo bảng hướng dẫn, ta sẽ đi từ ngôi mộ cũ để đến *ngôi mộ mới* của Washington. Ngôi mộ mới trông khang trang hơn nhưng vẫn giữ những nét bên ngoài thật *đơn giản, khiêm tốn* mà *trang nghiêm*. Đứng trước ngôi mộ của người “cha đẻ” ra đất nước tự do và dân chủ nhất thế giới này, tôi liên tưởng tới ngôi mộ của những vị vua chúa dưới triều đại phong kiến ngày xưa và những lãnh tụ ngày nay trên đất nước mình. *Thế mới biết, nền tự do dân chủ của một cường quốc như Hoa Kỳ được xây dựng nên để làm nền tảng cho hậu thế, đã bắt đầu bằng những việc nhỏ, đơn giản nhưng đầy ý nghĩa như thế này. Thật đáng ngưỡng mộ thay.* Tôi nghiêng mình chiêm ngưỡng trước linh cữu Tổng thống Washington với tư cách của một công dân Hoa Kỳ.

Thật ra, cái thích thú khi đến thăm trang trại Mount Vernon chính là được xem những hình ảnh, những đoạn phim (movies, video clips) trưng bày rải rác trong ngôi nhà, mô tả những sự kiện liên quan tới cuộc đời của Washington. Ta có thể coi đây như là một “bảo tàng viện” thu nhỏ ghi lại một số lớn những biến cố thăng trầm quan trọng trong thời kỳ người dân thuộc địa chiến đấu chống lại sự cai trị của người Anh để giành độc lập và để xây dựng nên một quốc gia tự chủ, mà vị tướng Tổng chỉ huy “Quân đội Giải phóng” lúc đó không ai khác hơn là tướng Washington tài ba. Tài liệu lịch sử của thời lập quốc tại đây thì nhiều lắm. Nhưng có một đoạn phim làm tôi xúc động nhất, đó là đoạn phim diễn tả lại trận đánh ở thành phố *Trenton*, bên bờ sông Delaware River thuộc phía New Jersey. Đây là trận đánh phản công vùng lên từ tình thế tuyệt vọng của Washington xảy ra vào mùa đông cuối năm 1776, với một lực lượng dưới ba nghìn (3.000) người đói rét, ô hợp phải chiến đấu với ba mươi lăm nghìn (35.000) quân đánh thuê tinh nhuệ người Đức do nước Anh thuê mướn. Sự chiến thắng của trận đánh này có thể được

coi là một trong những trận đánh quan trọng và quyết định trong công cuộc đưa cuộc chiến đấu “Giải phóng” của Hoa Kỳ đến thành công. (Tôi sẽ xin được trình bày chi tiết trận đánh Trenton đầy oanh liệt và đầy kỳ thú này vào một dịp khác.)

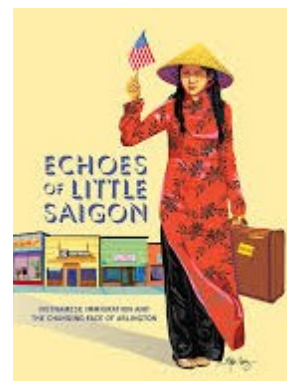
Bức danh họa trận chiến Trenton

Những sự kiện lịch sử Hoa Kỳ xảy ra tại Thủ đô Washington quả thật không ít, phải nói là nhiều lắm, nhưng chúng tôi chỉ xin được kể thêm một câu chuyện có liên quan đến bài *Quốc ca Hoa Kỳ*, một câu chuyện khá lý thú đã xảy ra gần ở nơi đây, trên vịnh Chesapeake Bay.

Thủ đô Washington có con đường mang tên *Francis Scott Key* để vinh danh người đã làm bài thơ bất hủ, được viết lên trong sự kiện khi xảy ra trận chiến quân Anh tiến đánh Washington DC được kể ở trên, và sau này bài thơ ấy đã trở thành lời ca của Quốc ca Hoa Kỳ. (Xin đọc bài “*Baltimore với hải cảng Inner Harbor*” của cùng người viết).

* * *

Sinh hoạt của cộng đồng Việt Nam.

Như mọi cộng đồng người Việt khác sinh sống rải rác trên nước Mỹ, cộng đồng người Việt ở Washington cũng có những sinh hoạt không kém nhộn nhịp về

mọi mặt so với những thành phố đông đảo người Việt khác như ở miền Nam California, Bắc California hay Houston, Dallas của Texas.

- *Về sinh hoạt kinh tế và thương mại.* Những sinh hoạt kinh tế, thương mại đa dạng của cộng đồng người Việt Nam tại Washington nói riêng và trên toàn thể nước Mỹ nói chung đã đóng góp, tuy còn khiêm nhường nhưng tích cực, cho sự thịnh vượng của Hoa Kỳ.

- *Về mặt văn hóa.* Nhân những ngày có mặt tại Washington, chúng tôi may mắn được tham dự buổi ra mắt tác phẩm “*Những cánh hoa đại màu vàng*” của nhà văn Hồng Thủy⁽²⁾. Phải thực tình mà nói, tôi đã từng tham dự nhiều buổi ra sách của một số nhà văn sĩ, thi sĩ, nhạc sĩ tên tuổi được tổ chức ở San Jose, thành phố nơi tôi đang ở, nhưng chưa từng thấy buổi ra mắt nào lại quy mô, chu đáo và thành công như ở đây. Số người tham dự đã ngồi chật hội trường và còn phải đứng ra cả bên ngoài. Tôi ước lượng số người tham dự phải vượt quá con số 500. Tôi không quên mang về San Jose cuốn sách ra mắt với chữ ký của tác giả Hồng Thủy.

Trong dịp tham dự buổi ra sách này, chúng tôi có cơ hội được gặp lại chị Hiếu Tâm⁽³⁾ và phu quân. Chị Hiếu Tâm đến đây giúp vui trong chương trình văn nghệ. Cách đây ít lâu, chị Hiếu Tâm đã gửi tặng cho chúng tôi hai đĩa CD ca nhạc do chính chị hát, trong đó có những bản nhạc chị hát với sự đệm đàn piano của nhạc sĩ Nguyễn Ánh 9. Hai đĩa nhạc thật hay. Xin được cảm ơn chị Hiếu Tâm về hai đĩa CD nhạc này.

Chúng tôi cũng đã có cơ hội để gặp hai chị Lê Thị Ý và chị Lê Thị Nhị⁽⁴⁾, cả hai đều là nhà thơ và nhà văn. Hai chị đều là hiền muội của nhà thơ nổi tiếng Vương Đức Lệ (tên thật Lê Đức Vượng - được giải thưởng hạng nhất về thơ thời Đệ Nhất Cộng Hòa). Tôi có may mắn được quen biết với anh Lê Đức Vượng ở Sài Gòn.

Nhà thơ Lê Thị Ý nổi tiếng vì thơ chị hay và đặc biệt được nhiều người yêu thích qua những bài thơ của chị được phổ nhạc, trong đó có bài “*Ngày mai đi nhận xác chồng*” do nhạc sĩ Phạm Duy phổ nhạc. Chị tặng tôi vài tập thơ đã được in như “*Quê hương và người tình*”, “*Vùng trời yêu dấu*” và tuyển tập thơ văn “*Quê hương và kỷ niệm*” chị viết chung với các nhà văn và nhà thơ khác như Phượng Kiều, Vương Đức Lệ và Lê Thị Nhị.

Nhà văn kiêm nhà thơ Lê Thị Nhị chắc không xa lạ với cộng đồng người Việt ở Washington DC bởi những hoạt động đóng góp văn hóa của chị ở vùng này. Người chị nhỏ nhắn nhưng những hoạt động của chị thì không nhỏ chút nào, là một người làm việc xông xáo, nhiệt tình và không biết mệt mỏi. Chị đã và đang cố gắng phát triển thêm ngôi nhà “*Nhà Việt Nam*” do chị sáng lập, nơi đây nhiều sinh hoạt văn hóa cộng đồng được diễn ra từ nhiều năm nay. Tôi cũng đã được chị tặng vài tác phẩm của chị đã được in như “*Đôi mắt hoàng hôn*”, “*Sóng thời gian*”. Và chị cũng không quên biếu tôi hai cuốn thơ của nhà thơ Vương Đức Lệ dù tôi đã có hai cuốn thơ ấy trong tủ sách do anh Vượng gửi tặng cùng với tập thơ của nhà thơ Mai

Trung Tĩnh. Chị Nhị cũng đã cho chúng tôi có cơ hội được đến thăm viếng và đốt nén nhang trên mộ anh Vượng, một người bạn mà tôi vô cùng quý mến và ngưỡng mộ. Thương tiếc anh nhiều. Chị Nhị cũng là chủ biên của tờ nguyệt san Thế Kỷ Mới gồm những cây viết nổi tiếng ở hải ngoại.

- *Hoạt động xã hội.* Sau đôi ngày được dự buổi ra mắt sách của nhà văn Hồng Thủy, chúng tôi được tham dự một buổi gây quỹ từ thiện do chị Nhị mời, được tổ chức ở nhà hàng Harvest Moon. Số người tham dự rất đông đảo. Nhà hàng rộng lớn đó không còn một chỗ trống. Chương trình văn nghệ được ca sĩ Anh Dũng và nữ ca sĩ Thanh Trúc từ Cali sang giúp vui và MC là cô Thanh Trúc (trùng tên) rất duyên dáng và hoạt bát mà tôi nhận ra ngay giọng nói của cô vì cô còn là phóng viên của đài Á Châu Tự Do (RFA). Buổi gây quỹ thật náo nhiệt và thành công. Tôi nhận được cuốn sách “*Một thời thương nhớ*” của nhà văn Trần Quang Thuận mà tác giả gửi tặng ủng hộ cho buổi gây quỹ từ thiện hôm đó.

Tất nhiên những hoạt động về mặt chính trị của cộng đồng Việt Nam nơi đây cũng rất khởi sắc.

Thế mới biết sinh hoạt của cộng đồng người Việt Nam ta ở Washington thật nhộn nhịp và đủ màu sắc.

Tình nghĩa

Chúng tôi đến Washington, không phải chỉ để được hưởng những cảnh đẹp có lá thu vàng vào thời điểm này, những di tích lịch sử, món ăn Việt Nam ngon miệng..., mà còn có nhiều điều mà chúng tôi sẽ luôn lưu lại trong lòng và nhớ mãi không quên, ấy là tình cảm nồng ấm mà chúng tôi đã nhận được từ những người bạn thân quen đã lâu và ngay cả từ những người chúng tôi vừa được quen biết lần đầu đang sinh sống ở đây.

Chúng tôi trở về San Jose, mang theo trong lòng biết bao nhiêu cảnh đẹp, biết bao nhiêu hiểu biết, biết bao nhiêu tình nghĩa, và biết bao nhiêu ân tình.

Xin cảm ơn tất cả mọi người.

Thương nhớ Hoa Thịnh Đốn.

NGUYỄN GIỰ HÙNG

Ghi chú

- (1) Suu tâm và gạn lọc từ những sử liệu Hoa Kỳ.
- (2) Nhà văn Hồng Thủy là Phó Chủ tịch Ngoại vụ của Văn bút Việt Nam Hải ngoại vùng Đông Bắc Hoa Kỳ

- (3) Chị Hiếu Tâm và phu quân Lê Tấn Tuyền là những người bạn của tác giả trong nhóm Thân hữu Điện lực Việt Nam Hải ngoại.
(4) Nhà văn Lê Thị Nhị là Chủ nhiệm Nguyệt san Kỷ Nguyên Mới.

Ở Washington DC

Hoàng Thanh và tôi

Chụp chung với anh chị ca sĩ Anh Ngọc

[Trở lại MỤC LỤC TẬP GHI](#)

